

DE STELLING: het aantal mogelijke speeluren op natuurgras wordt te vaak onderschat

De stelling voor deze aflevering luidt: het aantal mogelijke speeluren op natuurgras wordt te vaak onderschat. Op verzoek van de redactie reageren dit keer **Jacco Meijerhof**, directeur van Hofmeijer, **Job Steunenberg**, commercieel manager begroeningsgrassen bij Limagrain Field Seeds/Advanta en **Arjen Wallinga** van PLANN ingenieurs.

Auteur: Wijnand Meijboom

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

JACCO MEIJERHOF
directeur Hofmeijer

‘Het vraagt wel de wil om verder te kijken dan je neus lang is’

‘Ondanks de vooruitgang in de techniek en de kwaliteit van graszaadmengsels en meststoffen wordt de bespeelbaarheid van natuurgrasvelden vaak veel te laag ingeschat. Waar we vanuit oude normen nog vaak rekenen met 250 speeluren per jaar, kun je volgens mij best uitgaan van 350 speeluren. Gewoon met standaard beheer, de juiste dingen doen op het juiste moment. Toch houdt het niet op bij 350 uur. Als er beter gekeken wordt naar de samenstelling van de topklaag, bemesting op maat, regelmatig doorzaaien, beluchten en een juiste balans in beregenen, komen we met gemak boven de 400 uur. Op veel sportcomplexen is dat voldoende. Natuurlijk kun je het zien als er 400 uur op een standaard grasveld getraind en gevoetbald is, maar het eindigt echt niet met het aloude “knollenveld”.

Investing

Met concepten zoals ons Grass2Play en Drintalent gaat het zelfs nog verder. Zonder dat er gebruikgemaakt wordt van kunststofvezels in de bodem of een kunstgrastopklaag, gaat de capaciteit naar meer dan 750 uur. Dergelijke technisch hoogwaardige oplossingen vereisen natuurlijk een investering, maar we elimineren vraagstukken over recyclen en milieuschade voor nu en aan het einde van de levensduur. Hierdoor blijft de *total cost of ownership* binnen de perken vergeleken met andere oplossingen, en dan rekenen we de waarde van milieu, klimaat, hittestress en dergelijke niet eens mee.

Kortom: ja, het aantal mogelijke speeluren op natuurgras wordt te vaak onderschat. Wel vraagt het verhogen daarvan om de wil om verder te kijken dan je neus lang is.’

JOB STEUNENBERG
Limagrain Field Seeds/Advanta

ARJEN WALLINGA
PLANN ingenieurs

‘Gras 2.0, ons antwoord op kunstgras!’

‘Gras als duurzaam alternatief voor kunstgras, dus een grasveld met zeker 750 of meer speeluren, maar tegen beduidend lagere kosten. Theoretisch kan een kunstgrasveld meer dan 1.000 uren aan, maar in de praktijk gebeurt dat bijna nooit. Dus gras 2.0 is een beduchte concurrent en past omwille van zijn duurzaamheid perfect in het streven naar het verkleinen van de voetafdruk, het reduceren van afvalstromen en de klimaatadaptatie. Grasveredelaars hebben grote stappen gezet; de bespelings tolerantie en standvastigheid van de soorten Engels raai en veldbeemd zijn in de loop der jaren enorm verbeterd, wat resulteert in sterke zoden die een hoog aantal speeluren aankunnen. En de introductie van tetraploïde Engels raaigras heeft daar nog een schepje bovenop gedaan. Deze soort kiemt immers al onder wat koudere omstandigheden, waardoor vroege doorzaai in maart mogelijk is en de grasbezetting het hele jaar door hoog blijft.

Zwaar achterhaald

Ook innovaties in cultuurtechniek, verbeterde top laagconstructies en efficiëntere zaaimethoden hebben hun uitwerking uiteraard niet gemist. Wat dat betreft, wordt de potentie van (natuur)grasvelden vandaag de dag enorm onderschat. De normering voor de belastbaarheid van wedstrijd- en trainingsvelden is zwaar achterhaald en moet nodig aangepast worden. De uitkomsten van een pilotproject in Bergen op Zoom maken dit nog eens haarfijn inzichtelijk. In 2022 is hier – naar het voorbeeld van een betaald voetbalveld – een gemeentelijk amateurveld afgefreest en voorzien van een veldbeemddominante graszode. De tijd was dus plotseling niet meer de beperkende factor om een volwaardige veldbeemdcomponent in het veld te krijgen. Het resultaat was een ijzersterke mat, die de prestaties van een gezaaide mat met een hoog aandeel Engels raaigras ruimschoots overtrof: het jaar erop werden er meer dan 1.100 speeluren op gemaakt. Dan hebben we het over een volwaardig alternatief voor kunstgras, maar gunstiger in de exploitatie en vele malen duurzamer, dus beter passend in de tijdgeest. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de retransitie van kunstgras terug naar gras al is ingezet in de sector. Daarom de oproep om het hoge investerings- en onderhoudsbudget dat gemoeid is met kunstgras, liever in te zetten voor gras 2.0!’

‘De basis moet geschikt zijn voor het gebruik dat hoort bij een natuurgrasvoetbalveld’

‘Ik ben het er helemaal mee eens, mits ook de kwaliteit en de intensiteit van het onderhoud van natuurgrasvelden hierop wordt afgestemd. Als er met vakmanschap wordt meegestuurd op het gebruik van de velden en het onderhoud, zijn bij natuurgrasvelden waarbij de basis goed is aanzienlijk meer speeluren mogelijk. Belangrijk is dat de basis, de samenstelling van de bodem, geschikt is of geschikt wordt gemaakt voor het gebruik dat hoort bij een natuurgrasvoetbalveld. Bij nieuwe aanleg of renovatie van een natuurgrasveld moet er dan ook een gedegen bodemkundige verkenning uitgevoerd worden. Hierbij moet de focus liggen op de doorlatendheid van de bodem en de samenstelling van de top laag. Dit is de basis voor een vitale, sterke grasmatt.

Passend onderhoud

Daarnaast is het belangrijk dat er op de juiste momenten passend onderhoud wordt uitgevoerd. Als een veld eigenaar dit niet zelf doet maar het uitbesteedt aan een marktpartij, moet hiervoor een flexibel contract opgesteld worden. Bij standaard onderhoud is slechts een standaard belasting van het veld mogelijk. Maar wordt het onderhoud afgestemd op de weersomstandigheden, het seizoen en het gebruik van het veld, dan is het zeker mogelijk om meer speeluren op natuurgras te maken.

Maatwerk

Het bepalen van de exacte maatregelen en van het moment waarop je die uitvoert, doe je niet vanachter een bureau. Het is ook niet voor de hele gemeente gelijk en je plant het ook geen jaar vooruit. Dit vergt maatwerk; dat begint met regelmatig over het veld lopen en oog hebben voor de aanwezige indicatoren.’